

NEGYVENNYOLCADIK PANASZ

FORTY-EIGHT LAMENT
ČETRDESET OSMA ŽALBA

FEHÉR KÁLMÁN (1940–2017)

költő, műfordító, szerkesztő

Létünk című folyóirat, főszerkesztő (2000–2003)

Magános panasz:

48.

Vajdasági testamentum:

49, 51, 52, 58, 53, 42, 33, 84, 50
60, 61, 48.

Fehér-breviárium:

48, 66, 27, 19, 99, 18, 35, 68, 53,
13, 43.

I

- I. Elindulni a partok mentén,
Ahová bevájtak a partifecskek egy ökölnyit,
Vagy még akkorát sem, de erre csak akkor jövünk rá,
Ha a fészküket megközelítjük, s már oda is nyúlnánk:
Elindulni, fölrepülni!
Mindegy: így is és úgy is egy a tét,
Amire feltette mindenét,
Nem csak az életét,
Mert ez lenne a legegyszerűbb és a legszebb
Ebben a világban, ahol nem várakozik rád s nem kísért
Se ördög, se angyal, ahol
Ha a Had megindul, nemcsak rémképében az,
Hanem előtted is unos-untalan új zászlóvivőkkel
Halad.
S mint a kutyák, ha rájuk jön,
Egymásnak esnek, hogy utána tökéletes legyen a megbánás
S a vezeklés kínja mélyebb, ridegebb,

Amikor egymás mellé fektetik őket, beleegyezésük nélkül,
Ám ekkor már a tudtuk nélkül is.

- XX. Elvitathatnák tőlem e fáradt szárnyakat,
Kicszerűlhetnék, míg én a Síkon síkabbat keresek,
Mint megannyi elődöm már, s mi volna ezen szégyellni való,
Ha csak az nem, hogy behalt mindahány.

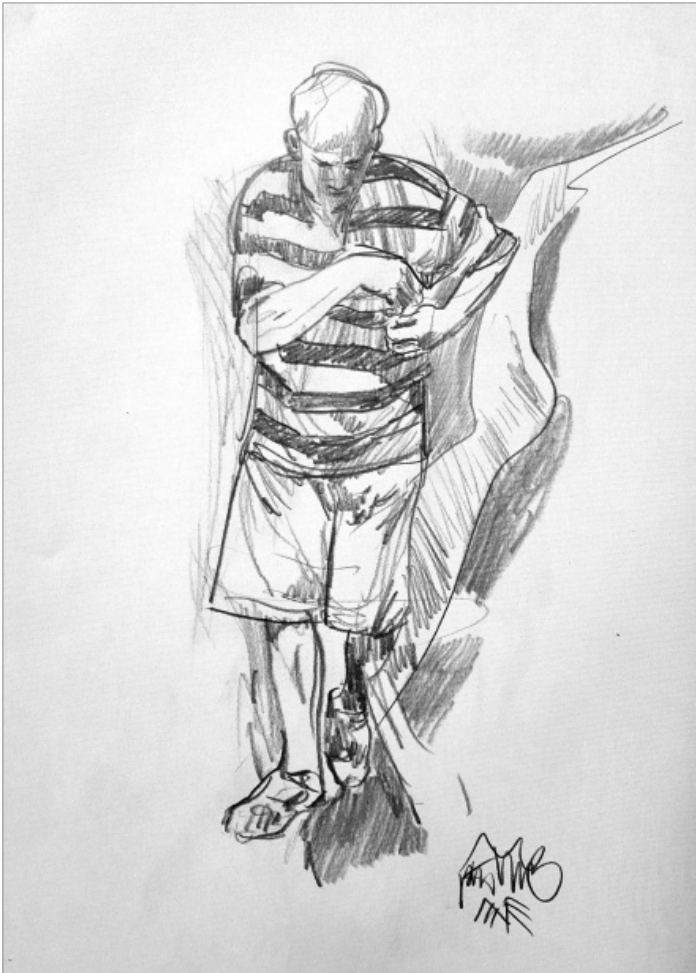
2

- XXIV. Meddig is kell emelkedni?
Mennyire kell ereszkedni? hogy közben
Megőrizzük lélekjelenlétünk,
Hogy ezzel se bosszantsuk bajtársunk és ismerősünk
Hiúságát és tudását. Csak éppen fölmérjük,
Mint idegent, aki visszatérni már
Úgysem akar, csak mint a káprázat jelenik meg néha-néha.
Ne is figyeljünk oda:
Ez a föld és ez a Szik – továbbra is bujtogat,

Péter László versillusztrációja

Csalogat gyermekkorral,
Édesgyökerekkel s minden jóval, ami rajta megterem.
Csalogat, hogy eldobjon,
S nagy távozásainkban, éppen,
Éppen bennük
Visszaragadjon,
Visszaragadjon, mint legszebb hasonlatát.

Péter László költőt ábrázoló rajza
Csonti István fotójának felhasználásával készült

- XI. Elvitathatnák tőlem e fáradt szárnyakat,
Kicsérélhetnék, míg én a Síkon síkabbat keresek,
Mint megannyi elődöm már, s mi volna ezen szégyellni való,
Ha csak az nem, hogy behalt mindahány.

3

- XLIV. Elindultam a partok mentén,
S indulásomban érkeztem is meg.
Mert nem a tárgyak kötöttek. Azoknak meg-megújuló sora
Fönnakadt tekintetemben, ahogy vergődve
Emlékek fonták be.
Nekem tisztulásul. Másokon
Lógott nehezékül, élménynek, holt tehernek:
Ijesztő volt, mint ilyenkor a koppanás.
Ekkor tettük ajánlatainkat,
Hogy megvárjuk egymást,
S hogy egyikünk se tudja mindezt eszes csellel elkerülni:
Nagy nyomokat hagytunk magunk után.
És hiába volt vagy lett a nagy bolyongás,
Mi is úgy gyülekeztünk, mint a madarak vagy a kutyák,
Ha a szabad vadászat lejár,
És zápor mossa, hó takarja a friss csapást.
Végül is rátértünk a régi, a megbeszélt nagy nyomokra,
S onnan folytattuk tovább.
Halkabban. Tudtuk már,
Mi van a por alatt,
Hogy mit takar, ha az ember apró tipegése megáll. Leáll.

- XI. Elvitathatnák tőlem e fáradt szárnyakat,
Kicsérélhetnék, míg én a Síkon síkabbat keresek,
Mint megannyi elődöm már, s mi volna ezen szégyellni való,
Ha csak az nem, hogy behalt mindahány.

FEHÉR Kálmán 2010. Negyvennyolcadik panasz. In: F. K.: *Száz panasz és más versek*. Válogatta és az előszót írta Bányai János. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 120–122.

FEHÉR Kálmán 2018. Testamentum. In: F. K.: *Csókai breviárium*. zEtna, Zenta, 95–99.